

Kósa Ignácné Nagyobbik Fiával

Ez anyám [Kósa (Kohn) Ignácné, szül. Schattelesz Laura] énvelem. Ketten voltunk testvérek. Volt egy bátyám, aki mielőtt én megszülettem volna, meghalt. Én 1908-ban születtem, és 1911-ben született az öcsém, Kósa László Róbert.

A Conti utcában laktunk. Ez a Conti utca a kuplerájnegyedben volt. A Népszínház utca kuplerájutcái sorban: a Kender utca, a Víg utca, a Német utca, a Conti utca. A kuplerájt úgy kell érteni, hogy kint álltak a házak előtt a pengős kurvák, és kínálták magukat. Aztán bementek a házba, és mindegyiknek volt egy szobája. Ez a kuplerájnegyed borzasztó volt. Azt ma nem lehet elképzelni.

Valamikor ott volt a "Népszava" szerkesztősége a Conti utca és a Népszínház utca sarkán. A Conti utca 24-től jobbra három nyilvánosház volt, balra, a Déry utca sarkán egy. A Bérkocsis utca keresztezi a Conti utcát, ott is volt emlékezetem szerint jobb oldalon egy és bal oldalon egy. És a "Népszava" közvetlen közelében volt egy szalon. És ez ismétlődött a Víg utcában és a Kender utcában. A lányok a házak előtt álltak, és kínálták magukat. Ez az a környezet, ahol én felnőttem.

A ház, ahol mi laktunk, kétemeletes ház volt, de árnyékszék az udvar túloldalán volt. Egymás mellett négy vagy öt árnyékszék. Arra emlékszem, hogy a fürdés minálunk úgy történt -- nem gyakran, talán három-négy hetenként --, hogy a pincéből fölhoztak egy dézsát, és abba melegítettek vizet a sparhelten. És akkor sorban a család, először az öcsém, aztán én, aztán anyám és végül az apám fürdött. Mosdás volt természetesen, a konyhában volt egy mosdóállvány lavórral.

A lakásunk apám fűszerboltja mögött volt. Egy szoba volt. Az utcával határos fal mellett volt az én fekhelyem, egy dívány. Az ajtó mellett egy zománcos kályha volt, szénnel fűtöttük. És volt az öcsémnek, parallel a szüleim két ággyával a gyerekágya. Volt a szokásos két szekrény, éjjeliszekrény, egy nagy asztal.

A konyhában volt egy rendes takaréktűzhely, egy sparhelt és egy asztal. A konyhaasztal kihúzható volt, és úgy volt ágy. A konyhaasztallal szemben volt egy ajtó, amit nem használtunk, ami a raktárba vezetett át, de ami be volt állítva szénnel vagy fával. Oda került később egy kétlángú gázrezsó.

Sokkal-sokkal később sikerült a lakásunk melletti szoba-konyhás lakást kibérelni, és így lett egy kétszobás lakásunk, és akkor lett először egy saját szobám -- a konyha a hozzácsatolt szoba-konyhás lakásból. Az első szobában voltak anyámék, aztán nagymamám és az öcsém, és a konyhában voltam én. A konyhában még kvartetteztünk is.